

Český astronaut zamíří na ISS. Vláda schválila misi jako krok k rozvoji vědy, průmyslu i vzdělávání

22.5.2025 - | Ministerstvo dopravy ČR

„Mise českého astronauta majora Aleše Svobody není jen symbolickým gestem. Je to konkrétní krok k posílení českého průmyslu a vědy. Každá koruna investovaná do vesmírného programu se mnohonásobně vrací prostřednictvím inovací, nových technologií a inspirace pro mladou generaci. Jedná se o výjimečný okamžik s velkým dopadem na další rozvoj našeho hospodářství a společnosti,“ říká ministr dopravy Martin Kupka, do jehož působnosti vesmírné aktivity spadají.

Ministerstvo dopravy ve spolupráci s dalšími resorty vybralo 14 experimentů, které budou součástí mise Aleše Svobody na ISS. Mezi vybrané experimenty patří široké spektrum projektů – od výzkumu lidské fyziologie a biotechnologií až po testování nových technologií a vzdělávacích aktivit. Například dozimetr ve formě náramkových hodinek umožní přesné sledování expozice ionizujícímu záření a pomůže tak zvýšit bezpečnost astronautů. Jiné experimenty se zaměřují na zdokonalení systémů podpory života pro budoucí kosmické lodě. Zkoumá se také vliv vesmírného prostředí, zejména mikrogravitace – tedy stavu beztíže – a radiace na lidské tělo. Některé projekty navíc přispějí k výzkumu rakoviny, plodnosti nebo odolnosti potravin vůči klimatickým změnám. Každý z experimentů má jasně definovaný cíl: odpovědět na konkrétní vědeckou otázku pomocí experimentální metody. Vědci formulují hypotézu, kterou následně ověřují nebo vyvracejí na základě získaných dat.

Podle průzkumu agentury Ipsos z ledna letošního roku více než 70 % Čechů vnímá investici do účasti českého astronauta na vesmírné misi jako přínosnou, zejména pokud by prováděl vědecké experimenty s přínosem pro medicínu, nové technologie nebo ochranu životního prostředí. „Zapojením do špičkových experimentů a technologických projektů získáváme cenné know-how a otevíráme Česku dveře na globální trhy. Jsem přesvědčen, že vesmírné aktivity pomáhají nejen vědě a inovacím, ale i celému tuzemskému průmyslu,“ dodává ministr dopravy Martin Kupka.

Investice do vesmírné mise je investicí do budoucnosti České republiky

Mise České republiky na ISS je součástí širšího vládního projektu Česká cesta do vesmíru, který si klade za cíl propojit vědu, průmysl a vzdělávání a posílit tak postavení České republiky v oblasti špičkových technologií a inovací. Vyslání českého astronauta do vesmíru tak není pouze prestižním počinem, ale především strategickým krokem k posílení české ekonomiky, vědy a vzdělávání. Celkové náklady ve výši 2 miliard korun budou rozloženy do tří let (2025-2027) a hrazené prostřednictvím navýšeného příspěvku ČR do ESA.

Očekává se, že návratnost investice bude mnohonásobná. Průměrná návratnost investic do kosmických aktivit je až osminásobná-z každé koruny, investované do vesmíru, se vrací do ekonomiky až korun osm.

Nicméně zde jde o mnohem víc

“Nevyčíslitelnou hodnotu má mise pro vzdělávání a přípravu mladé generace na budoucí kariéru. Zájem o technické obory, zájem o vědu, zájem o studium, to jsou naprosto zásadní přínosy pro naši budoucnost. Víme, že nám chybí inženýři, že potřebujeme budoucí vědce, kteří mají šanci pracovat

na špičkovém mezinárodním výzkumu, a rozvíjet schopnosti, které jim umožní měnit svět. Potřebujeme aktivní, motivované a pracovitě lidi, kteří pomohou naší ekonomice. Právě díky takovým příležitostem můžeme systematicky připravovat generaci, která se aktivně zapojí do klíčových objevů a technologického vývoje, aby Česká republika nezůstala stranou, ale naopak byla aktivní součástí," zmiňuje ředitel Odboru kosmických aktivit a nových technologií MD Václav Kobera.

Zkušenosti ze zahraničí jednoznačně potvrzují, že kosmické mise dokážou silně inspirovat děti a mladé lidi k zájmu o vědu, techniku nebo další přírodovědné obory. "Je pro mě obrovská čest, že mohu reprezentovat Českou republiku při přípravách na tuto historickou misi. Let do vesmíru není jen splněný sen, ale především závazek - pomoci vědě, inspirovat mladou generaci a ukázat, co všechno dokážeme, když spojíme síly napříč vědou, průmyslem i vzděláváním," uvedl český astronaut a armádní bojový pilot mjr. Aleš Svoboda, člen záložního týmu astronautů ESA.

<https://md.gov.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Cesky-astronaut-zamiri-na-Mezinarodni-vesmirnou-st?returl=%2FMedia%2FMedia-a-tiskove-zpravy>